

GGY218 Kırsal Ekonomi ve Kırsal Alan Yönetimi

Prof. Dr. Harun TANRIVERMİŞ - Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU

Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

KIRSAL ALAN KAVRAMI VE EKONOMİ

- Ekonomi biliminden söz edildiği zaman aslında mekan ve oradaki bütün sosyomekansal yapılanmadan söz edilmektedir.
- **Örgütlenmiş ekonomik faaliyetler hep bir coğrafi alanda gerçekleşir.**
- **Mekan;** üretim faaliyetleri yanında toplumsal ilişkiler, kültürel, sosyolojik ve siyasal süreçlere de ev sahipliği yapar.
- **Mekan;** kapitalist sermaye birikimi ve büyüme süreçleri ile bölüşüm ilişkileri ve toplumsal iktidar mücadelelerinin gerçekleştiği alandır

KENT-KIRSAL AYRIMI

- Plancılara göre şehir terimi; belediyelerin sınırları içindeki arazileri veya bir ya da birden fazla belediye ile bunların sınırları dışında kalmakla birlikte, hepsi birlikte bütün oluşturan, kırsal ve tarımsal yaşamdan ayrılmış, büyük ölçüde şehir ihtiyaçları için kullanılan veya kullanılacak olan ve böylece şehir planlaması için elverişli birim oluşturacak şekilde birbirine bağlı toplumsal, ekonomik ve gelişme sorunları olan şehirleşmiş veya şehirleşmekte olan civar bölge arazilerini de ifade eder.
- İdari anlamda şehir: Urbs ile şehirsal yer:Urbanus

Kırsal Kesim

- Şehir alanlarının dışındaki köy, kasaba ve mezra gibi yerleşim yerlerinde ikamet eden ve geçimlerini buradaki tarımsal ya da tarım dışı işlerden sağlayan nüfus “kırsal kesim”i oluşturmakta.
- Kırsal alanları tanımlamanın hemen her ülkede bir çok güçlüğü mevcut.

KIRSAL ALAN KAVRAMI VE EKONOMİ

- Yerleşimlerin hızlı değişimi ve gelişimi, kent ve kırsal olarak ayırım yapılmasını güçleştirmekte.
- Kentsel ve kırsal alan ayırımında gittikçe belirsizliğin arttığı konusunda görüş birliği mevcut.
- Özellikle gelişmiş ülkelerde (more developed countries) yerleşim modellerini yeniden şekillendiren ve kent sistemleri yaratan karmaşık süreçler; kentsel ve kırsal yerleşim bölünme gibi ikili geleneksel sistemin çerçevesinin yetersiz kalmasına neden olmakta.
- Farklı ülkelerde farklı sınıflama sistemleri kullanılmakta.

KIRSAL ALAN KAVRAMI VE EKONOMİ

- Ülkelere göre kırsal alan ve yerleşimleri tanımlamada farklı kriterler kullanılmakta.
- **Kırsal alan tanımlamada kullanılan değişik kriterler şunlardır:**
 - Nüfus yoğunluğu
 - Ekonomik faaliyetler - tarımsal üretim durum ve yerel ekonomideki payı
 - Toplam nüfus ve nüfus azalışı
 - Kişi başına düşen gelirin düzeyi
 - Diğer ölçütler

KIRSAL ALAN KAVRAMI VE EKONOMİ

- Birçok ülkede kentlerde yeniden yapılanmanın devam etmesi; hem fiziksel hareketlilik, hem de uzaktan çalışma (home ofis işler gibi) gibi etkenleri, yerleşim birimlerinde konut ve ofis talebinin değişmesine neden olmakta,
- Modern yerleşimlere insanların artan akışı, aynı zamanda yaşam tarzı trendleri ve çalışma koşulları da değişmekte,
- Modern kentsel ve kırsal alanlar arasındaki farklılıkların çeşitli boyutlarının olduğunun farkına varılması çok önemli olup, bu aşamada birbirinin yerine geçemeyen üç ana boyut ortaya çıkmıştır:
 - yerleşimlerin yoğunluğu veya konsantrasyonu,
 - yerleşimlerin boyutu ve
 - hizmetlere ve diğer tesislere (imkanlara) erişilebilirlik.